

PEST. I. felev.

10. szám.

Márczius 8. 1866.

Megjelenik e lap minden héten egyszer, csütörtökön. Előfizetési ár: helyben félévre 1 forint 31 kr., egész évre 2 forint 62 kr.; vidékre fél-évre 1 frt 70 kr., egész évre 3 frt 40 kr. A pályázatok beigatásaért tiz sorig minden egyszeri föl- A pályázatok beigatásaért tiz sorig minden egyszeri föl- fölvételért 1 frt, tiz soron fölül, egyszeri közlésért 2 frt, ha többször közöltetik, 1 forint 50 krajczár számíttatik.

Perger János, egri kanonok.

Hogy egyházunk ege borult, hogy régóta felhők, ne mondjam vésteljes fellegek mutatkoznak a katholicismus láthatárán, azt, ugy vélem, kevés, ki a dolgok jelen állásával csak kissé ismerős — fogja tagadni.

A sötétben utazó, a komor ég egy-egy csillámfénye után remegve firkész . . . és könnyül a lelke, ha egy-egy csillagot vél felfedezni.

Az elszorult kebel, áhitattaljesen néz arra felé, honnét üdvöt remél.

Igy mi is jelen komor időben örömteljesen fölkeressük azon férfiakat, kiknek tudományától és bölcseségétől fényt és világosságot; jámborságtól pedig és erélyétől üdvöt várunk.

Igen, bölcsesség és jámborság, ez a két egyházi tulajdon az, melyekre egyházunknak jelen válságos korszakában szüksége nagyon.

Bölcsesség jámborság nélkül: sokban hiányos.

Jámborság bölcsesség nélkül: sokban nem biztos.

De bölcseséggel ha jámborság párosul, e kettőből az egyházra nagy haszon várható.

Egyházunk diszes levitáinak koszorujából, bemutatok neked k. o. ma egyet, kinek szerénysége talán meg fog neked bocsátani, ha őt rejtekéből a nyilvános-

ság terére vonom. — E férfiú: Perger János egri kanonok.

Feddhetlen élet, beható ész, szilárd jellem és fáradhatlan munkásság jellemzi őt. — Szégyenlené magát tollam, ha olesó dicsérgetésekkel akarnám tulajdonait emelni. — Jellemzsem nem dicséret, pusztá és meztelen valóság, így ismeri őt a világ.

Ha tevékenységét akár mint egyházi férfinak, akár mint írónak akarnám ecsetelni; ha munkásságát mindenféle szétágazásában csak körvonalozni megkísérteném: rövid életrajzom, csakhamar a szabolicsmegeyi egyházélet, — melynek ő sok ideig központja vala — korrajzává nőné ki magát, melynek közlése pedig e lap terjedelmét és célját tulszárnyalná.

A jelen sorok célja nem egyéb, mint rövid megismertetése egy szerény és tevékeny munkás egyházi életnek.

Perger János született Zemplén megyében Cser-tér nevű helységben 1819.

mart. 7-én. — Gymnasialis osztályait Ungvárt végzén, 17 éves korában az egri megyei papnövendékek sorába felvétetett.

Pappá 1842. jul. 26-kán szenteltetett, s a nagykállói kápláni állomásra rendeltetvén, az akkori zajos

politikai — megyei vitatkozásokba főleg az egyházi kérdések érdekében bevonatott, s folytonosan kitartó erélylyel, és az ellenfeleknél is tiszteletet arató eredménnyel részt vett. Nagykállóban másfél évi működése után az egri papnöveldebe tanfelügyelőül kinevezetvén: mint ilyen az egyházi jogot is eléadta az érseki lyceumban.

1845-ben 26 éves korában a városi egyház-védnökség által meghivatva, a terhes, de diszes nyiregyházi lelkészi állomásra neveztetett ki, és 1852-ben jul. 1-én már a mostani nagy egri főpap nm. Bartakovics Béla érsek felterjesztésére szabolcsi főesperessé neveztetett ki ő es. kir. apost. felsége által.

És ezen időtől fogva, a tehetségeket annyira kikeresni, és alkalmas térrel megajándékozni tudó főpapunknak ugyszólván jobb keze lett, a székhelyéről távolabb eső szabolcsmegyei egyház kormányzatában. Ezen időtől ugyszólván nem volt-egyházmegyei ügy, melyben a főpásztor jobb keze véleményét elébb meg nem hallgatta volna. templomok, iskolák föllállításában, és más az egyházat érdeklő fontosabb ügyekben. A böles főpásztor hívének még nagyobb hasznavehetőségét remélvén a káptalanban, 1860-ban kanonokká nevezette ki.

Választásában nem esalatkozott: mert azóta is, a hazát és egyházat érdeklő ügyeken kívül mással foglalkozni, de csak szórakozás kedvéért is, nem látta ugyan senki. Ugy látszik sz. Jeromos intelmét Nepotián növendékéhez nagyon szívére vette, mert ő nála is: az imát követi a munka vagy olvasás, a munkát és olvasást pedig az ima.

Mint plebánusnak kiváló érdemei: hogy a nyiregyházi parochiát oly karba helyezé, mely most ritkítja párját a megyében: a parochiális mezei tanyát gazdasági épületekkel saját erszényéből a legkényelmesben berendezvén, mind ezeket minden kárpótlási igény nélkül alig egy két évi használat után, utódjának átadta.

A nyiregyházi iskolákat és azok alapítványait rendezte; ez utóbbiakat pontos és lelkismeretes, körültekintő és ügyes kezelés által nemesak megkettőztette, hanem azokat azonfelül 6000 frt sajátjából felajánlván, jelentékeny alapítványával is emelni buzgólkodott.

A nyiregyházi parochia eddig sok nehézséggel és bajjal összekötött kegyuri viszonyait üdvös befolyásával ugy sikerült neki rendezetni, hogy a város eddigi kijelölési jogát egyszer mindenkorra az egri megyei főpásztorokra nemesak átruházta, de azonfelül 10,000 frtot is biztosított kath. egyházi czélokra, mely jelentékeny eredmény megbecsülhetlen jótétemény az egyházra és hívekre, mint a kik tulnyomólag más felekezettűek között lakván, — ezen egyezkedés után nyugodtan tekinthetnek elébe minden lelkipásztori változásnak.

Ezenfelül lángbuzgalmu és kitünő ékesen szólásával, munkás és példás életével, böles és mérsékletteljes irányával, kedves társalgási modorával oly tekintélyt tudott magának szerezni azon az egész vidéken: minőt egy szegény lelkipásztori állomás kevének juttat osztályrésztül. — És míg ellenfelei tisztelték, addig hívei és barátjai ragaszkodtak hozzá és szeretetök minden jeleivel eláraszták.

Az egri káptalani székhelyt elfoglalván, midőn előre is örvendettek a szerencsének, kedvencz szenvedélyének, a tudománynak, az irodalomnak szentelhetni idejét; ime az egri m. káptalan, őt mint fiatalabb és erőteljeseb tagtársát felkéri, hogy vagyonának kezelési gondját és roppant terhét átvegye.

Mig egyrészt e bizalom megtisztelte őt: másrészt fájt lelke, anyagi dolgoknak gondjai által elűtteni a kezelit szellemiek élvezetétől.

De győzött a társi szeretet, a közügy, és habár fájdalmasan is... ő engedett...

Hogy minő eredménnyel kezeli megbízatását, elég legyen megjegyezni, hogy még most is folyväs közmegelegedésre.

De hagyjuk az érdemek felsorolását! kiméljük a szerénységet! Szives és jóakaró olvasóra e rövid, és szántsándékkal, minden erősb színezés nélkül, a legszárazabban festett életképet a közlöttek után amugy is értékéhez képest méltányolni tudja.

Az irodalom hatását ugy egyházi — mint hazai ügyeinkben korán fölismerte. Igyekezett azért e téren is hatni és működni. E részbeni tevékenysége dicsérettel ismeretes. Mi e helyen csak néhány ismeretes munkálatait a Sz.-Istv.-Társ. által kiadott „Magyar írók” nyomán közlünk: „Kérdés és felelet a vegyes házasságok ügyébeni egyházi intézkedésekre” (Társalkodó, 1841. 23., s Rel. és Nev. 1841. 23.). „Az Üdvözítő és egyiptomi József.” (Rel. és Nev. 1843. I. 14.) „Isten és ember közötti viszony.” (U. o. 1844. II. 22.) „Mellképek korunk vallásos életéből.” Husz számra terjedő cikksorozat. (Rel. és Nev. 1844—1847.). „A protestantismus egyház-kormányzati rendszeréről.” Öt cikk a Rel. és Nev. (1847. II.) „Tuba concordiae” (U. o. 1848. II.) „A magyar catholica egyház és a cultus-minister” (U. o. 1448. II. 41, 42, 43, 44.) „In hoc signo vinces” (Rel. 1849. I.) „Theodosius császár és az antiochiak forradalma” (Rel. 1849. I.) „Világ-csalódások.” (U. o. 1849. I.) „Immaculata.” Négy cikk. (U. o. 1850. I.) „Az europai országok jelen állapota politico-egyházi szempontból” (U. o. 1851. I.) „Europai rém” (U. o. 1851. I.) „Röpeszmék a cath. egyház tekintélyéről.” (Danilik-Emlékkönyv.) „A látnok Gyermeke” (Csal. lapok. 1852. II.). Ezen itt elősorolt jeles dolgozatokon kívül több könyv-bírálati s levelezési jelentek meg a „Religio”-ban, s politikai értekezései a Nemzeti Ujság-, Figyelmező-, Budapesti Híradóban stb. — Ide járulnak azon gyönyörű beszédek, melyeket mint szent-László-társulati főkegyesületi elnök mondott és azon valóban remek életrajz, melyben nagy érseke áldásdus életét oly finom tollal és meleg érzéssel ecseteli, mely egy Plutarchnak is dicsére válnék. „Mellképei” és az „Életrajz” két oly mű, melyben az alak az anyaggal versenyez elsőségért, és végre kétséges marad az elhatározás: hogy melyik szebb!...

Zárszóm azon kérelemből áll, hogy az, kinek jeles tetteiről a fátyolt levettem, rám meg ne nehezeltjen. Hivatkozom mentségemül a 87. zsoltár 13. versére: „Tudják- a sötétségben esodatételeidet, és igazságodat a feledés földén!?”

Kátyolok a nép életéből.

V.

Szöke Feri.

E) Feri végórája!

Nagy öröm lesz mennyországban egy bűnös megtérven ;
A kilenczvenkilencz igaz nem oly magas érvény ;
Csuda biz az, még pedig a nagy Isten esudája,
Ha megátolkodott bűnös e próbát kiállja.

Minél hosszabb dermedésben van a test oly része,
Hova befészkelte magát már a romlás vésze :
Annál nagyobb öröme a sínylődő betegnek,
Ha az erek és viszerek újból megerednek.

És a lélek! — ha szabad e hasonlati tétel —
Mint a győzedelmes csillag, ragyogóbb sötéttel,
Melyben a szív és az elme tétova botorkál,
S kergeti a vész tengerén szenvedélyi orkán.

Kiállta-e a törelmi csudaprobát Ferke ?
Ragyogott-e tusa után győzedelmes lelke ?
Érezte-e, mit a beteg, ha kigyógyult, érez ? ...
Kiviláglik abból, a mit ezután visz véghez.

Örökségét mind elitta-ette,
Czimboraája mind oly szedtevette,
Kik, miként a dögön kórász sereg,
Ronda vágygyal csak ott sereglenek,
Hol a bendő böven tölthetnek ; — —
A pazarlót aztán kinevetik . . .

Mint a puszták vésztarolta fája,
Szöke Ferke oly keserves árva.
Nines ki szánja sanyaru életét ;
Életutja szörnyűséges setét.
Hitét a rossz szokás rég megülé,
S kétségbesés ült a szíve fölé!

Lelke mélyén néha egy hang támad,
De nem enyhül tőle a búbánat! —
Látja atyját . . . a merev ajkakat . . .
Rajtok a mint a végszó elakad . . .

E gondolat a vesékig ható. —
Az apai átok iszonytató!!!

Mit tegyen hát szegény, hova légyen ?
Fogja botját, a városba mégyen.
Az is még jó, szerencse is talán ;
Még segíthet, ha akarja baján. —
Felfogadta egy silány taligás. —
Uri kocsis és szolgál a vajmi más ?

Sanyaru a taligásnak sorsa :
Még jó, ha van paprikája, borsá ;
Sóba, vízbe főzi a levesét ;
Tüdőt eszik, nem pediglen vesét ;
Hát a szolgál ? pórékappannal él ;
Feje bódul, gyomra pedig alél! — —

Ferit egyszer nagy szerencse érte :
Répát hordott, hatost kapott érte.
Utszu neki! és oldott kereket,
S hatosával a koresmában rekedt. —
Dunaparton a ló és taliga ;
Gazda előtt ez szörnyű galiba!

Czimborákkal találkozott Ferke ;
A rosز esigért, mint a csap, vedelte ;
De mivelhogy keveset fizetett,
Pajtásával szörnyen összeveszett. —
Lepedőben vitték őtet haza ;
Azaz, a há jutott, az a kórház vala . . .

Agyvelőlob következett végre,
Volt nagy szükség hidegvizre, jégre ;
Mindhiába! folyvást félrebeszél,
A halál sem adta vissza eszét. —
Felesége ép' akkor érkezett,
Mikor Feri végsőt lelekezett! . . .

Nyulassy Antal.

A feszület-esók s a pápa előtti hódolat.

„Oh szent kereszt áldott fája!
Drága a te gyümölesöd.“ (Egyházi ének.)

Mélyen szomorítá el Jézust Judás árulása, de még fájdalommasabban hatott reá azon esók, melylyel e háládatlan tanítvány árulása jelétül az olajfákhegyén illeté őt. „A ki pedig elárulta őt — így szól az evangéliom — jelt adott nekik mondván: valakit megeseókolok, ő az, fogjátok őt.“ — És mindjárt Jézushoz járulván mondá: üdvözlégy Rabbí, és megeseókolá őt.“ (Mát. 26. r.)

S ezért, hogy a Judás esókja, mint árulás jele, amott az olajfák hegyén Jeruzsálemben oly mélyen szomorítá el Jézust, most az új Jeruzsálemben, azaz a katolika anyaszentegyházban, az ő hiveinek esókjai, melyekkel igaz tiszteletüket s leg-

hőbb szeretetüket tanúsítják iránta, vigaszul és elégtételül szolgálnak neki. Mert csak is őneki szól azon esók, melylyel a jámbor katolikusok az ő jelképét a feszületet illetik; s alig van a földön egy igaz keresztény is, ki ezt valaha a legbensőbb áhitattal nem tette volna, s ne tenné!

Oh mily gyakran esókolák a keresztet a kereszténység első századaiban már a szent hitvallók és vértanúk! Tevék ezt az ítélőszékek előtt is, hol nem egyszer arra akarák kényszeríteni, hogy azt meggyalázzák, — tevék a börtönben, a verpadon, a máglyán, hol egy vagy másik közülök magánál viselé e drága kincsét — a feszületet, s csak erőszakkal leheté azt ki-

ragadni kezéből. — Megszámlálhatlanok azon esőkok, melyekkel a többi szentek és hívők serege is, a keresztény hit főnállása óta, a feszületet elárasztá! Bizonyára valamennyi szentnek ajtatos szokása vala ez. Így sz. Didacusról olvassuk, hogy érezvén közeledni halálát, megragadá a keresztet, s a legnagyobb hévvel ajkaihoz szoritván, fölkiálta: oh édes keresztfa, mely oly édes terhet viselsz! te valál egyedül méltó az ég Királyát magadon hordozni. — „Adjátok ide könyvemet — kiáltott ismételve Benitusz szent Fülöp halálos ágyán! s midőn sorra oda nyújták neki a szobájában levő könyveket, ő egyre csak az átirányában függő feszületre mereszté szeméit, — mit megértvén a körülötteállók, s átnyújtván azt neki, újra fölkiáltott: „igen ez az én könyvem, ebből olvastam egész életemben s evvel akarom azt be is végezni.“

S ki vonhatja kétségbe, hogy most is minden hívő keresztény, a fölfeszített Megváltó Jézus iránti tiszteletét és szeretetét akarja az által tanusítani, ha a keresztet csókolja?

A fölfeszített édes Jézusnak szólnak azon forró esőkok is, melyekkel a jámbor zarándokok a szentföldön mindazon helyeket elhalmozzák, melyekhez a Megváltó életéből némi emlék van kötve. Már sz. Jeromosról olvassuk, hogy Romából, hova Damasus pápa meghívására jött, — Palaestinába utazott, s nem szünet ott esőkjaival elborítani azon szent helyeket, melyek a világ Megváltójára emlékeztették őt, s később állandó lakot is itt választá magának. Ugyanezt tevék sz. Paula és Eustochium. Az elsőről sz. Jeromos beszéli, hogy midőn először jött Bethlehembe, bemenvén azon barlangba, hol Jézus született, leborult a jászolra s esőkjaival halmozván azt, szent elragadtatásában fölkiálta: „oh én nyomorult! miként lehettem méltóvá csókolni e jászolt, melyben az én édes Üdvözítőm nyngodott!“ — S hányan teszik ezt napjainkban is még, kik évenként a világ minden részéből, buzgó ajtasságuk következtében oda zarándokolnak?

Nem egyszer csókolák Jézust az ő tanítványai is lélekben; s ki tagadhatná, hogy most is teszik az övéi. S különösen az őt sz. sebeit, mind megannyi hozzánk való véghetetlen szeretetének s irgalmának tanujeleit, minden ajtatos és buzgó keresztény gyakran csókolja lelkében.

Említenem kell-e még, hogy a keresztcsókolás nagy-pénteken a templomban is, isteni szolgálat alatt nyilvánosan szokott történni, és pedig a pápától, püspöktől s papoktól kezdve minden hívő keresztények által; nem különben a püspökök meg szokták csókolni a keresztet, valahányszor valamely templomot nyilvánosan meglátogatnak.

Isteni Megváltónknak, az éretünk fölfeszített örök szeretetnek szól az úgy nevezett lábcsók, vagyis azon csók, melyet a papok egyiránt mint a világiak — térdenállva azon keresztre, mely a Jézus földi helytartójának, a pápának vörösbibor cipőin ragyog, szoktak tenni.

Ezen mély hódolat- és megalázásban, melyet egyházunk látható feje, szent Péter utóda iránt mutatunk, leginkább protestans atyáinkfiak szoktak megütközni. Helyén lesz azért épen egy protestans elfogulatlan, s az igazságot őszintén kereső tudós férfinak ide vonatkozó szavait is hallanunk: „A csók — így ír dr. Menzel — egész keleten a szeretet szent jelének tartatik. Egy régi hagyomány szerint sz. Joachim és sz. Anna a jeruzsálemi templom aranykapuja alatt térdelve megcsókolák egykor egymást, s ezen csókban lön fogánva a bold. szüz Mária. Az első keresztények is — az úgy nevezett sz. lakoma, vagyis közös étkezés után viszont való szeretetök jelül meg szokták volt egymást csókolni; s a pap a szent misénél az oltárt s az

evangeliomos könyvet szintén csókolja. Hajdan az ujkereszteltet is meg szokta a pap csókolni (mit a keresztcsülék mai nap is sok helyen tesznek). — Több szentnek életében lehet olvasni, hogy azok a betegek sebeit megcsókolák, s ez által sokszor meg is gyógyíták: így assisi sz. Ferencz, sz. Ágotha, sz. Raynald és sz. Coletta, s több más szentről.

A láb, a legalacsonyabb része az embernek, s azért a lábcsók a legmélyebb alázat s leereszkedés jelvénye. — Az alázatosság isteni példánya. — Krisztus Jézus maga mosta az apostolok lábait. Ennek emlékeztetere a pápák, a királyok, s a püspökök nagyüdtörökön, tizenkét szegény koldus lábait szokták mosni, (s mint azt, minden püspöki székhelyen a székes-egyházban szemlélni, a püspök, midőn e szegény koldusok lábait megmossa, egyszersmind meg is csókolja azokat). A koldus nemde a legalacsonyabb az emberek közt, s az ő lába a legalávalóbb rajta, s mégis a pápák és királyok is meghajolnak előtte s ily nagy tiszteletben részesítik. Egy ritka s talán egyetlen kép van egy régi zsoltáros könyvben, mely a stuttgardi könyvtárban látható, a melyen az apostolok Krisztus előtt térdelve. Annak lábait csókolják.

Ha tehát a keresztények a romai pápának, Krisztus Jézus földi helytartójának lábait csókolják, ebben már csak azért is semmi megütközni való sínesen, mintbogy ezen csók nem is tulajdonképen a lábra, hanem a kihimzett keresztre tétetik, s így ezen mély hódolat valóképen magára az Ur Jézusra vonatkozik. Ezen szertartás, a bünbánó sz. Mária Magdolna példájának utánzása, kiről az evangéliomban olvassuk, hogy leborulván Jézus lábaihoz, könyveivel áztatá, hajaival megtörle s csókolá azokat — s végre drága kenettel megkené. (Luk. 7. v.).

De egyszersmind jele a legmélyebb hódolatnak, s önmegalázásnak az előtt, — kinek helyét a pápa képviseli az egyházban. Már Izaiás proféta jövendölé Krisztus egyházáról, hogy „a királyok lesznek ápolói, s a királynék az ő dajkái, s hogy arcaikat a földre hajtják előtte, s lábait porát csókolandják.“ (Izai. 49.)

Mintán tehát mi, a pápában Krisztus helytartóját, s szent Péter utódát, egyházunk legfőbb fejét tiszteljük, s így nem az embert, hanem a méltóságot, melyet maga az Isten ruházott rá, szemünk előtt tartjuk: következőleg eme mély hódolat és tisztelet is, melyet a pápa előtt tanusítunk, magát az isteni Megváltót édes Üdvözítőnknek illeti. — De szent Pál apostol is a romaiakhoz irt levelében ezt mondja: „Mily ékesek az evangéliomot hirdető lábai.“ (Rom. 10.). S kinek szájából fogadjuk az evangéliomot s az Isten szent törvényeit úgy, mintha azok maga a Jézus szájából jönének, — ha nem az Ő földi helytartójának a romai pápának ajkairól? S kinek kezéből fogadjuk a szent áldást úgy — mintha maga a Jézus kezei áldónának minket? S miért ne lehetne azért csókolni azon lábakat is, melyek maga az isteni Megváltó Jézus lábait jelképezik?

Egyébiránt is, e csók mint már főnebb említettük, nem is a lábra, hanem a pápa vörös bibor cipőin létező keresztre tétetik. A cipő vörös színe pedig, — mely Jézus Krisztusnak éretünk kiöntött szent vérének jelenti, eszébe juttatja a hívő kereszténynek sz. Péter apostol ama szavait: „Tudjátok: hogy nem veszendő aranyon vagy ezüstön váltottatok meg, hanem Krisztusnak a makula nélküli báránynak drágalatos vérének.“ (I. Pét. 1. 18.). A kereszt láttára pedig, mely jelképileg a Fölfeszített Világmegváltót jelenti, eszébe jő sz. Pál apostolnak ama ünnepléses buzgó nyilatkozata: „Távol legyen tőlem más egyebben dicsőkedni, mint a mi Urunk Jézus Krisztus keresztjében, ki által nekem a világ megfeszítettet, és én a világnak.“ (Gal. 6.).

Különben ezen szertartás csak rendkívüli s nagyobb ünnepek alkalmával, mint pl. a megválasztott új pápa iránti hódolatkor, vagy egy bibornok bevezetése alkalmával, s ünnepélyes fogadtatásokkor szokott végeztetni.

A mi már ezen szertartás eredetét — keletkezése idejét illeti: az oly régi, mint maga a kath. egyház; s úgy szólva, magok a hívők buzgóságából önkényesen származott.

Igy már a harmadik században olvassuk, hogy midőn Kajus pápa bizonyos Gaius bázába jött, valamennyi ott jelenlevő keresztény — az akkori szokás szerint — földreborult előtte. Kajus azután beszédet tartott hozzájuk, melyet Maximus is hallgata, s miután Kajus lábait megcsókolta, elmondá neki, a Diocletianus császárnak szent Zsuzsanna felett hozott ítéletét.

Egyébiránt is, ha nem ütközünk meg azon, hogy a népek egykoron, sőt ma is keleten világi fejedelmek iránt tiszteletöket és hódolatukat földre borulva, vagy térdre állva szokták kimutatni: miért ne lehetne ugyanazon módon szívünk legmélyebb tiszteletét s háláját Krisztus helytartója előtt tanúsítanunk, mely ugyan abban különbözik leginkább amattól, hogy ezt sem rettegésből, sem hízélgésből nem tesszük, hanem a legbensőbb meggyőződésből, őszinte fiúi ragaszkodásból és szeretetből. S hogy a pápák is nem büszkeségből, sem valami világi hiúságból engedik azt tennünk: kitetszik abból is, hogy ép ezért keresztet viselnek sarukon, miszerint a mély tisztelet és alázat ezen nyilatkozata, ne őket, hanem magát a fölfeszített isteni Megváltót illesse. A pápák még csak más címet sem használnak magukról, mint: „Isten szolgáinak szolgálója“ (Servus servorum Dei).

De magok a földi hatalmasok a császárok, királyok stb. úgy látszik leginkább gyakorolták hajdan e szokást. Tudjuk, hogy Nagy Konstantin császár szent Sylvester pápának lábait megcsókolta. Első Justin császár, midőn János pápa Konstantinápolyba jöve, az egész város lakóival eléje ment, s letévén császári jelvényeit, térdre esve megcsókolá lábait. — Justinian császár, Konstantin pápa előtt Niezeában szintén földreborult s

megcsókolá lábait. Ugyanezt tette Pipin is III. István, valamint Nagy Károly, Romában I. Hadrián és fia ájtatos Lajos, V. István, végre V. Károly császár, VIII. Kelemen pápánál.

Világos tehát, hogy ezen mély tisztelet s alázatos hódolat, melyet Jézusért a pápa — mint földi helyettese iránt mutatunk, magára az Istenre vonatkozik, s valójában csak Őt tiszteljük vele. Szépen mondja Tertullian — a bűnbánat szentségéről irt könyvében: „ha tehát testvéred lábaihoz borulsz, Krisztust illeted, s Krisztushoz folyamodol irgalomért.“

A pápa ellenei még azt is felhozzák, hogy maga Péter sem engedé meg Kornelius kapitánynak, leborulni maga előtt. Azonban ezen ellenvetés azért sem bizonyít ellenünk, miután tudva levő dolog, hogy Kornelius akkor még pogány, s Krisztus hitében nem volt még oktatta; miért is sz. Péter azért nem engedé meg neki leborulni maga előtt, nehogy a pogányok módjára bálvány gyanánt imádjá, vagyis Istennek tartsa, a mely hibába a listriaiak is estek, midőn sz. Pál apostolnak és Barnabásnak isteni tiszteletet akartak mutatni. Ugyanis, ha valamely ember, azon tiszteletet, mely Istenért mutatatik iránta, magának akarván tulajdonítani, s saját emberi személyére alkalmaztatná: akkor az nem csak istenrablást követne el, de egyszersmind a legnagyobb vakúságot s esztelenséget tanúsítaná; míg ellenben, ha az, ki Isten helyét viseli e földön, azon tiszteletet, mely személye által az Istennek mutatatik — eltítani akarná, az az Isten tiszteletét szűkíteni és megszorítaná.

Annyi bizonyos s kétségen kívül áll: hogy a katolikusok semmi embert sem imádnak, s egyedül az Istent „lélekben és igazságban imádják“, a pápát pedig szeretetből s meggyőződésből fiúi gyöngédséggel tisztelik, — s hogy ezen tisztelet által, melyet egyházunk látható Feje — Krisztus helytartója iránt külsőleg nyilvánítanak, az Istennek tartozó tiszteletökből mitsem vonnak le, sőt azt ez által csak még inkább megerősítik s öregbitik.

Gyurikovics Mátyas.

Böjtöljünk.

A böjt napok unalmasok a testnek, de tisztulására, megújulására fölelevenedésére szolgálnak a bűn porában elszennyesedett léleknek. Tagadhatlan igazság ez; mégis jelenkorunkban már nem csak a fényes paloták, hanem a szalmafedte kunyhók lakói között is igen sokan mentegetik magukat a böjtről szóló parancsnak nem teljesíthetőségéről! A legközönségesebb ürügyek pedig, melyeknél fogva a böjt parancsát kikérülhetni sokan hiszik: a böjt eledelek drágasága és a gyöngéledő egészség. Szívesen böjtolnék, mondják, de jövedelmeim elégtelenek a drága böjt eledelek megszerzésére, — ily szapora család mellett ily költségeket nem győz az ember ily rossz időkben! — Mily esodálatos mentség! Istenem! oly sok ezer szegény, minden fáradozások mellett hetekig böjtöl s ritkán lakik jól tökéletesen. Vanak tájak, hol száz szegény, szükség miatt évenként csak néhányszor ehetik húst. — S minket a szűkölködés akadályoztat-hatna a húseledeltől való megtartózkodásban? Csak hiven teljesítenők az anyaszentegyház akaratát, akkor ezen mentségek önként elmaradnának. Ha egyszerű eledelekkel beérnők, ha az anyaszentegyház ezélya szerint magunktól ezekben is valamit megvonnánk, akkor bizonyára a böjt napok sokkal kevesebbe jönnének más napoknál. De feltéve, hogy a böjt eledelek és

azoknak elkészítése, valamivel költségesebb a húseledeleknél: kérdezzük csak azoktól, kik folytonosan erre hivatkoznak: vajjon oly takarékosak és gazdálkodók-e szintén más részben is? megtagadnak-e maguknak bizonyos nyálánságokat, mivel költségesebbek közönséges eledeleknél? lemondanak-e oly készséggel egészen szükségtelen pipere- és divatcikkekről, mert drágábbak közönséges ruhanemeknél? Vagy visszavonulnak-e minden vigalomtól, mert nagyobb költségekkel járnak? Oh azok a rossz idők mennyiről nem vádoltatnak! — De hol vannak tulajdonképen azok a rossz idők? Képzem, ha valaki őseink közül, ki hetven, nyolcvan évvel ezelőtt élt városunkban, midőn, mint mondják, még jó idők voltak, föltámadna. Bejárnám vele az utcákat, megmutatnám neki a különféle rangukat le egész a eselődésig, szemlét tartanék vele a ruhapompa és az évenként ötvenszer változó divatok fölött, azután ha mindjárt hétköznapon volna is, bevezetném a zsufova tömött koresmákba, délután meglátogatnók a számos mulató helyeket, este pedig még a telt színházba vetnénk egy pillanatot. — Azután pedig elkezdénék panaszkodni és jajgatni: oh! oh rossz idők!! Mennyire esodálkoznék, sőt szemembe nevetne. Rossz időkről regélsz, mondaná, és én mindenütt csak bőséget, gazdagságot látok! Egy ese léd

többet költ nálatok évenként piperére, mint nálunk tíz év alatt bért kapott. Leányaitok többet pazarolnak esillámra, mint időmben a háziasszony egész családjával illedelmes ruházatra fordított! Többet dobtok ki egy vasárnapon multságokra, mint hajdan a családapa háztartásával egész héten át a szükségességre költött, és ti rossz időkről panaszkodtok? — Oh a jó Isten mentsen meg akkor benneteket jó időktől, mert végképen a romlás karjaiba dőlnek.

De világosítsuk csak föl a másik mentséget is. Szívesen böjtölnék, de egészségi állapotom nem enged eledelekben megvonást, vagy gyöngeségem mellett a böjtölés elviselhetlen, és mi a lelkismeret minden kétségeit eloszlatja, az orvos világosan megtiltotta. Azonban nézzük csak eme gondos keresztényeket! Vajjon más tekintetben is oly aggodalmasak-e mint a böjt miatt? Testök gyöngélkedése visszatartóztatta-e már valaha őket valamely multságtól? — Hányszor nem türnek hideget és meleget, éhséget és szükségletet, perezní gyönyör-, vagy parányi nyereséget? — Mily irgalmatlanul kínozzák sokszor testöket, hogy a divatnak hódoljanak és a büszságnak szolgáljanak? És mind ezt a nélkül, hogy csak valaha is gyöngélkedés miatt panaszkodnának. — Oh Izrael! kiált az Úr a proféta által — oh Izrael, csupán csak érettem nem akarsz szenvedni? tévedésed utáin fáradhatlannak látszol, de az én szolgálatomban minden visszatartóztat! — Mit fogsz fölhozhatni igazolásodra? Tudom a böjtölés testünknek nehezére esik. De hiszen épen ez csejja a böjtj parancsának: fájjon testünknek, hogy a léleknek használjon. — Áldozat volna-e, ha semmibe sem kerülne? Bánattény volna-e, ha érkeinknek kedvezne?

Egyébiránt nevezetek egyetlenegy keresztényt, kinek a böjtölés, míg az anyaszentegyház szándéka szerint történt, életébe került volna; de én fölszámlálok ezereket, kik évenként mérték-

letlenség miatt kora sirba szállanak. Számtalan szenteket nevezhetnék, kik a legszigorubb böjtöt gyakran csak gyökerek mellett, életöket szokatlanul, sokszor századon túl övták meg. Csak néhány példát akarok itt megemlíteni: sz. Pál a remeték atyja 115 évet élt; ezekből százat a pusztában töltött, az első negyven év alatt csak pálmagyümölcsöt evett s forrásvizet ivott; az utolsó hatvan évben egy holló hozott neki naponként darab kenyeret, és ezen szük élelem mellett mégis vidám volt és enyelgett szent Antallal az egyetlen emberrel, kit száz év lefolyta alatt látott! Ugyanezen nagynak nevezett Antal, napjában csak egyszer evett kenyeret vízzel és sóval, s csak agg korában néhány füvet és meghalt, mindvégig erős és vidám életének 106. évében. Stromanszi sz. János maga iránti szigora fölülmul minden fogalmat, mindamelllett 120 éves kort élt, soha életében beteg nem volt, soha nem érzé a közlegő aggkor gyöngeségét, sem látásának, vagy hallásának fogyatkozását, s midőn meghalt, még egy foga sem hiányzott.

Ellenben vajjon hányat mutathat föl a világ kegyenczéi közül, kik tobzódás és jóllakás által magoknak hosszú és vidám kort szereztek volna? Azonban az anyaszentegyház igen szelid és gondos anya, szívesen veszi tekintetbe az alapos mentségeket, a tehernek egy részét leveszi vállunkról, ha gyöngeségünk azt egészen el nem bírná. De kiket a szigoru böjt alól fölment, azért még minden penitencziától föl nem szabadít. Az anyaszentegyház a sanyargatás keresztjét csak könnyíteni akarja, de semmikép egészen rólunk le nem emelni.

Álom, étel- és italban
Minden beszéd- és munkában
Türelemmel böjtöljünk,
Mert üdvöt csak így nyerünk.

B. V.

Apoljuk a kegyeletet nagy férfaink iránt!

(Utóhang gr. Desselwffy Emil életrajzához.)

„Pro aris et focis” — Oltárért és tűzhelyért vagy tüzetesebben „hitért és hazáért!” ez volt jelmondata a hazaszerte gyászolt nagy honfinak! Családjának eme jelszavát ő élete minden szakában szeméi előtt tartá; ez volt tetteinek úgy mint nagy eszméinek irányadója. Ezen jelszóhoz képest már mintegy tíz évvel ezelőtt készült végrendeletében meghagyja hozzá méltó nevének, már most kesergő özvegyének, — hogy gyermekeit buzgó katolikus honleányoknak és hazafinak nevelje! akkor írta, hogy ő is mélyen érzi keblében azon, hazánkra súlyosan nehezedeő csapásokat; de tántorítlanul reményli, hogy annyi buzgó imát egy jobb létért az irgalom nagy Istene végtére is meg fogja hallgatni. — És nem esalatkozott meg reményében, szilárd hite nem szégyenült meg; felderült a szebb és boldogabb jövőnek hajnala, és nagy hazánkfia, mint egy második Mózes Nebó hegyéről betekinte csak az ígért földjére, de abba nem léphetett! Ő készíté el esendes, de bizton haladó és hátrálni nem tudó munkálkodásával — több jeleseinkkel karöltve — a jelen örvendetes változást; de annak gyümölcseit élvezni, nem adatott meg neki! Az egész haza örömteljes várakozásban van, mint hisszük, a bekövetkezendő kibékülés iránt, és csupán annak családja kesereg, ki nagy részben a jobbrafordulásnak egyik főbb eszközlője vala! — Megfoghatlanok az Urnak végzése, és megmagyarázhatlanok az ő utjai! — Azonban, ha az általános részvét, a kivétel nélküli sajnálkozás, azon magasztos elismerés, mely a boldogult grófot a trónnak fenséges magaslatától kezdve a pór kunyhójáig sirjába ki-

séré, enyhítést okozhat, vigaszt nyujthat kesergő családjának, ő reá nézve — a legszebb, a legmagasztosabb hazafiai jutalom!

Nem esoda azért, ha Pozsony városa, melynek a boldogult 1861-ben és jelenleg is egyhangulag megválasztott országgyűlési képviselője volt — ha Pest hazánk fővárosa, melynek szívében az akademia, a földhitelintézet és több más egyesület részint elnöküket, részint buzgó munkás tagjokat veszítették el benne, — ha legtöbb nagyobb városaink is ünnepélyes halotti gyászisteni tiszteletet tartottak érte. Megható volt ama rendkívüli részvét, melylyel a korán kimultnak érzekoporsóba zárt földi maradványai Nyiregyházán Szabolesmegye színe által fogadtattak. De mit szólunk, ősi fészkeről, kedves lakóhelyéről, Szent-Mihályról? Hisz az, kit alig egy hó előtt, gyöngélkedve bár, de a javulás biztos reményével, távozott körünkből, váratlanul visszaérkezett, de nem úgy mint ohajtottuk! Fölkiálthattunk mi is szent Ambrussal: „Várakozásunk napjai könyekké változtak, mert nem úgy történt, mint vártuk!” — Valóban várakozásunk napjai, mély fájdalom sajtolta, könyezésre fordultak, mert nem úgy, mint reményelttük, jött el hozzánk! — Mit a Makkabaensok dicső atyjáról olvasunk, hogy: „meghalt, és eltemettetett az atyák sirboltjába, és siratta őt egész Izrael nagy siralommal” — a boldogult grófról is elmondhatjuk; siratja sirathatja is őt a magyar haza nagy siralommal, mert hazánk bölcsének szavai szerint is, a honnak jelen viszonyaink között reá még nagy szüksége lett volna! — Január 10-e volt a gyásznap, melyen gróf Desselwffy Emil a haldoklók szentségeinek

ajtatos fölvétele után visszaadá lelkét Teremtőjének! Nyugodjék békében, és az örök világosság fényeskedjék neki! Béke az ő nemes tettei által megszentelt, örökké áldott emlékekben maradó poraiuk!

Alföldi.

Az élet folyton gyümölcsöző fája.

vagy:

keresztény emlékmondatok az év minden napjára, a szentírásból, a szentek és Isten igaz barátainak ajkairól megszívlelésül s a lélek képzéseül.

Jelige: „E fa gyümölese el nem fogy: minden hónapban új gyümölcsöt terem, mert vize a szentélyből árad ki, és gyümölselei eddelül és levelei orvosságul lesznek.”

(Ezekiel 47, 12.)

III.

MÁRCZIUS.

Az éberség és imádság erénye.

- 1) Ugy élj, mintha a mai nap élted utolsója volna!
- 2) Minden reggel tégy jó feltételt magadban, és napközben gyakran újítsd fel azt.
- 3) Egy este se hanyagold el lelkismereted megvizsgálását.
- 4) A halál aratás és nem vetés ideje, azért ne késsél a jó tettek elvetésével.
- 5) Félkezd érzedet.
- 6) A legszebb imádság az, ha szenvedéseinkben Isten akaratára hagyatkozunk.
- 7) Ébren légy és imádkozzál!
- 8) Imádkozzál szívesen, dolgozzál szorgalmatosan, szenvedj türelmesen.
- 9) Ha nem tudod folytonos szórakozottságodat elhagyni, legalább napjában egyszer szedd össze magadat.
- 10) Mihelyt alább hagynál az imádsággal, erényeidben is azonnal megfogyatkoznál.

11) Minden reggel ajánld magadat a keresztény kath. egyház szent miséibe és ajtatoságaiba.

12) Munkálkodjál sikeresen üdvödön, hogy rest, vagy elbizakodott ne légy.

13) Ki a kisebb hibákat nem kerüli, lassan-lassan nagyobbakba esik.

14) Annnyira növekedel a jóban, mennyire erőt veszsz tenmagadon!

15) Legyen hő kívánságod Jézus Krisztus szeretetében gyarapodni.

16) Napközben többször keltsd fel Jézus iránti szeretetedet.

17) Imádkozzál naponkint a tisztítóhelyen szenvedő lelkékért és a bűnösökért.

18) Szeresd a hallgatást!

19) Légy érzedeked biztos öre!

20) Az idő oly birtok, melylyel csak ez életben bírhatunk.

21) Szeresd a munkásságot, kerüld a tétlenséget!

22) Három veszélyes ellenséged van, melyek soha sem szűnnek még téged kísérteni; soha ki ne fáradj az ellentállásban.

23) Ima és elmélkedés az égbe vezető út.

24) Gondolj Teremtődre ifjuságodban.

25) Add Uram! hogy egykor vigasztalódva és örömmel tekintsek vissza ifjuságom éveire.

26) Tanulj jól élni és megtanulsz jól halni! (Sz. Ágoston.)

27) Oh Jézusom! bár téged mindenki ismerne s örömmel nevezne Megváltójának; bár benső szeretettel mindig csak téged keresne, és szent hévvel érted lángolna! (Sz. Balázs.)

28) Oh Jézusom! légy vezérem és segedelmem mindenkor, mert különben újra eltévedek. (Nerei sz. Fülöp.)

29) Légy, oh Jézusom! egyetlen gondolatom és törekvésem, egyetlen örömem és boldogságom. (Sz. Ambrus.)

30) Oh Istenem! mi sem kedvesebb előttem, mint rád gondolni, hozzád imádkozni, érted tenni, és téged egykor láthatni. (Bor. sz. Károly.)

31) Oh Istenem! Te meny királya, légy szívem ura és királya, és foglald el egészen, hogy egyedül a tied legyen. (Sz. Alfonz.)

Sellyey Béla.

Miujság?

(A pestvárosi „Elisabethinum” szegényintézetű épület zárkőletételének ünnepélye) febr. 27-kén 11 órakor tartott meg.

A szerény épület előcsarnokában igen díszes közönség gyűlt egybe már 10 óra után. köztök Sennyei Pál tárnokmester, Bonnaz Sándor esanádi püspök, Répássy Jászói prépost, s több tekintélyes egyházi és világi férfi, Pestváros hatósága a főpolgármester vezetése alatt és nagyszámu díszes női közönség.

Pontban 11 órakor megérkezett a felséges uralkodó pár, és a főpolgármester és főkapitány által hódolatteljesen fogadtattott. A zárkőletételi ünnepélyt rövid imával és erre következett egyházi karénnel Klempa Simon prépost és terézkülvárosi plebános nyitotta meg. — Ő Felsége a császárné a szertartásos kalapácsütést elvégezvén, az ez alkalomra készített okmányt sajátkezűleg felséges férjével együtt aláírni méltóztatott.

A zárkőletételt Császárné Ő Felsége szavakkal végzé: „Az Isten áldása legyen ezen intézet működésével, hogy emberbaráti nemes rendeltetésének megfelelhessen.”

Mire az intézeti kápolnában rövid isteni tisztelet és a helyiségek megzemlélése következett. Ő Felségeik az intézet álla-

potáról részletesen tudakozódni, és megelégedéseket nyilvánítani méltóztatottak.

Dr. Rózsa József főorvos magyar nyelven a legfelsőbb látogatásért köszönő beszédet mondott, mire Ő Felsége a császárné és király legfelsőbb megelégedését következő szavakban méltóztatott kifejezni:

„Örömmel vettem részt ezen ünnepélyben, s elismerésemet nyilvánítom mindazoknak, kik e nemes czélzatu intézet létesítéséhez hozzájárultak.”

A zárkőbe üveghengerbe foglalt pergamen okmányt helyeztek, mely e nap s az intézet történetét tartalmazza, s melyet a császárné sajátkezűleg irt alá. — Az okmányt felül az Elisabethinum rajza díszíti, s a kezdőbetű Pest czimerét tünteti elő.

(Császárné Ő Felsége látogatása a budakrisztinavárosi nőegyleti épületében.) Császárné Ő Felsége ez intézetet f. hó 3-án d. e. féltizenegy órakor kegyeskedett meglátogatni. Ő Felségét a budai főpolgármester, főkapitány, Sennyei báróné Ő excja, Redl báróné, a bizottmány több tagja éljenzéssel fogadták. Császárné Ő Felsége a házkápolnába bevonulván, fűdő Funk Károly krisztinavárosi plebános és segédlete által ünnepélyes szertartással fogadtattott. Azután Ő

Felsége az ápolda helyiségeit szemle alá venni, s a betegeket megtekinteni, és némelyikkel közölök beszédbe ereszkedni méltóztatott. — A jelen voltak éljenzéseitől kísértetve távozott ő Felsége a jótékony intézetből, hogy ez alkalommal a budavizvárosi apáczakórodát is megtekinthesse. Itt, ő Felsége fűdő Ráth József plebános, és a hivatali személyzet több tagja által, a templom előcsarnokában tiszteletteljesen fogadtatván, rövid ima után a kóroda helyiségét megsemmélni és az orvostól a betegek egészségi állapota felől tudakozódni méltóztatott.

(Ő Felsége a Császárné) az eddig nyújtott tetemes segélyzéseken kívül, a pesti jótékony nőegyletnek 2000 frtnyi összeget kegyeskedett átadatni, hogy azt az egylet, 1649 pestvárosi szegény között, kik segélyért folyamodtak ő Felségéhez, saját belátása szerint és a szerzett tapasztalatokhoz képest ossza ki.

(A hg-prímás ő eminentiája) február 25-én saját esztergami főmegyeje részére hét növ. papot áldozárrá szentelt, és pedig budai palotája magánkápolnájában. A szent ténykedés után érzékeny beszédet intézett ő főmagassága a fölsteneltekhez, beszélvén különösen a harcokról, melyekre bátor, rettentetlen lélekkel elkészülve illik lenniök.

(Pápai kitüntetés.) A Szentírás magyar fordításának díszpéldánya pápa ő szentségének a romai vaticani könyvtár részére bemutatván, ő szentsége az átküldő főpapa, hogy a hívek javára tett ezen szíves és bőkezű gondoskodásaért, hogy a Szentírás magyar fordításának javított kiadását eszközölteté, köszönetet mondott; az átdolgozást teljesítő Tárkányi József plebános urat pedig, elismerésül az egyház érdekében tett munkásságáért, tiszteletbeli pápai kamarássá kinevezni méltóztatott. (E.)

(Erdélyben) a Belső-Szolnok megyébe kebelezett Apagyfalú községében, 17 család, mely összesen 69 lelket számlál, a romai katolika anyaszentegyház kebelébe visszatért, a visszatértek advent vasárnapján tették le az ünnepélyes hitvallást a esieső-keresztúri templomban.

(A lipótvárosi templom javára) kibocsátandó sorsjegyek engedélyezése iránti kérelmet hg-prímás ő emja császár ő Felségének benyújtotta. Továbbá az építendő templom javára fényképeket árultatni fognak. E fényképeket Borsos és Doctor készítik. A templom javára árultatandó fényképek ára, a czél jótékonyágát tekintve, darabonként 1 frt.

(Ft. Botka Mihály ezimzetes kanonok és hegyesi plebános végrendelete): A megyei papnövelének s elagott papok nyugdíjintézetének ujjolag száz-száz frtot o. é.; a hegyesi templomnak száz új frtot hagyományoz, ő szentségének 100, a vácsi siketnémák s a pesti vakok intézetének különkülön 100, a szegedi kórháznak 100, a Sz-István-Társulatnak 100, a jeruzsálemi sz. sírnak 100, amerikai tértőknek 100, a középfrikai tértőknek 100, Jézus sz. gyermeksege társulatának 100, sz.-Bonifáz-egyletnek 100, a keleti katolikusoknak 100 frtot hagyományozott. A szegény iskolába járó gyermekek részére lábbeli s némi téli ruha megszerzésére a már letett alapítványon kívül ismét 1000 új frtot alapítványozott. A könyvekre 400 frtnyi alapítványon kívül ismét 200 frtot alapítványozott, melyekből az egyik 100 frt kamatján iskolakönyvek, a másik 100 frt kamatján apró imakönyvek vásároltassanak, és mindkét nemű érdemes iskolagyermek között próbatétel alkalmával évenként osztassanak ki a jámborság és tanulás jutalmául. 2000 frtot alapítványozott a végből, hogy annak törvényes kamatai évenként osztassanak ki a plebános által 5 frtonként az otthoni szegények közt, kik szegénység vagy öregség miatt elérőt lenedve dolgozni képtelenek, azonban koldulni vagy kéregetni szégyenlenek. Híveinek minden párbéri tartozásait elengedi. A fönmaradt összes hagyatéka három részre osztandó; úgy, hogy egy része testvéreinek unokáira; a másik részt Kalocsán létesítendő gyermek-seminariumra; a harmadik rész a Hegyesen építendő kórházra essék. — Áldás emlékére!

(Károlyfehérvár) Balás József IV. évi papnöveldek, a nevelde egyik ékessége febr. 26-án elhunyt; a teme-

tési szertartásokat méltóságos Raduly János nagyprépost ur végezte. Az ő. v. f. n.!

(III. Közlemény) azon tárgyakról, melyeket az alább nevezett tez. hölgyek és urak a pesti szegénygyermek-kórház javára rendezett sorsjátékra nyereményekül ajándékoztak: 45. szám: Bohus Szögyény Antónia ékszer szekrényt; 46. Ugyanaz himzett tálezát; 47. Bellaág József Erdélyi „Népdalok és mondák” ezimű munkáját 2 kötetben, díszkötésben; 48. Ribáry József Berzsenyi verseit díszkötésben; 49. Engerth Vilmosné gombostü-párnát; 50. Ugyanaz asztal'kendőszalagot; 51. Névtelen, színházi látesövet; 52. Krieglér József gyertya-ellenzőt; 53. Tóth Lőrinczné virágtartót porcellánból; 54. Ugyanaz díszes kávéfűndszát; 55. Róser Miklósné ezukorvágó-ollót; 56. Mátray Gábor két befűldi gyártmányu vasgyertyatartót. — A további nyereményekül szánt tárgyakat sziveskedjenek a gyermekkórház tez. jötevői az alulírt hoz (lakása: muzeumi épület, 13. sz. ajtó), ki a sorsjáték rendezésével megbízott, beküldeni. — Pesten, 1866. február 13-án.

Czanyuga József, pénztárnok.

(Megjelent és beküldetett) Az egri főmegye sehematismusa 1866-ra. A nm. Bartakovics Béla ő exreja vezetése alatt álló egri főegyházmegye azon kiváló előnyvel dicsekszik hazánk többi egyházmegyéi fölött, hogy nyelve kizárólag magyar. A ft. káptalan tizennégy valóságos és nyolcz kanonoki stallummal bir, melyek között egy tiszt. kanonoki stallum üresedésben van. A főegyházmegye p. rochiának száma 200, melyeknek összes lakosága 866040 főre rug. Ezek között van 408,600 latin és 55,297 gör. szert. katolikus, 346,168 helvét vallásu s több más felekezetbeli. Az egri főegyházmegyében a következő szerzetes-rendek vannak képviselve: 1. a cisterciek, kiknek egri társháza hazánk legkiválóbb szerzetes társházainak egyike. 2. A szigorubb rendszabályokat követő sz. ferenciek. Ezeknek Egerben, Gyöngyösön és Jászberényben vannak társházai. 3. A minoriták Egerben, Miskolczon és Nyir-Bátorban. 4. A szerviták Egerben. 5. Irgalmasok, kiknek vezetése alatt Egerben kórház és gyógyszer-tár áll. Ezekon kívül Egerben 1858. és Gyöngyösön 1856. óta a Paulai sz. Vinczéről nevezett irgalmas nénék is áldásosan működnek a betegek ápolásában.

(A magyarországi irgalmas rend névkönyve és összes kórodáinak kimutatása.) E rendnek magyarországi perjeje Gelencsér István. A rendnek tizennégy zárdája és ugyanannyi kórodája van. A rend 17 áldozárt számlál, azonkívül orvostudorok és orvosokkal gazdagon van ellátva. A zárdák közül legrégebbi a pozsonyi, legújabb a szatmár-németi. A rend 14 kórházában az 1865-ki évhez 10,181 beteg volt ápolás alatt, kik közül elbocsátott 8784; meghalt 783; ápolás alatt maradt 614.

(A Szent-István-Társulat ügynökségében kaphatók): „Pázmány-füzetek” 4 kötetben összes ára 8 frt. füzetenkint is kapható: az I—II. füzet; tartalmazza a nagybőjti szent beszédeket; ugyszintén „Szent keresztúti ajtatossági gyakorlatok” ára kemény kötésben 10 kr.

(Értesítés). Tisztelettel értesítjük a t. közönséget hogy a Sz.-István-Társulat ügynökségében a magyar Szentírás beköltött példányai kaphatók, és pedig vászonhátall 5 frt 30 kr., — bőrhátall 5 frt 60 kr., — egész bőrbe kötve 6 frt 20 kr.

Szerkesztői mondanivalók. Sz. M. Szeged. Szíves köszönet. N. A. Győr. Fogadjja köszönetemet; a korábban beküldöttet is közleni fogom, csak hogy most sok dolgozat jött össze; azért bocsánatot kérek, ha egyik másik t. munkatárs beküldött dolgozata továbbra marad. V. ur dolgozatának sorsa még nem dönt el. — B. Bugyi. A jövő számban. — R. Eger. Irtunk — Kubán. Január elejétől szolgálhatunk példányokkal. — S. Veszprém. Köszönet. A kérétekkel szolgálok. — Győr-Csanakra: Hagyjuk még most; az eddigi botlásokon legálabb rossz akarat még nem látszik. Egyébként jó lesz figyelemmel kísérni.

Kiadja a **Szent-István-Társulat** (borz-utca 3. sz.). — Felelős szerkesztő: **Füßy Tamás.**

Nyomatott Pesten, 1866. Emich Gusztav magyar akadémiai nyomdászánál (Barátok tere (7. sz.).